

Naprzód do noślaszki

Dziennik WK Polskiej Partii Socjalistycznej
Dolnego Śląska

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie z wyjątkiem sobót w godzinach od 11—12. Sekretarz przyjmuje w godzinach od 9—11. Nadających kopii redakcja nie zwraca

Redakcja i administracja: Wrocław, ul. Wierzbowa nr 50, telefon redakcji nr 625, administracji nr 117, Nr konta PKO Wrocław VIII-183. R-k bież.: Bank „Społem” Oddz. Wrocław

261 (287)

Wrocław, sobota 21 grudnia 1946 r.

Rok II

Z wieży Eiffla płyną obrazy telewizyjne

PARYŻ (Obst. wł.). W Paryżu działa jedyna w tej chwili publiczna stacja telewizyjna. Aparatura znajduje się na wieży Eiffla. Posiada ona 250 zarejestrowanych odbiorców. Zasięg stacji wynosi do 90 km.

Nie wystarczy mówić o Ziemiach Odzyskanych — trzeba dla nich pracować!

607 urzędników byłego rządu londyńskiego utrzymuje Wielka Brytania

LONDYN (Obst. wł.). W czasie debaty w Izbie Gmin jeden z posłów zapytał, ile Polaków, zatrudnionych poprzednio przez dawny rząd polski w Londynie, otrzymuje pomoc od rządu angielskiego. Rzecznik rządu odparł, że 220 urzędników wraz z rodzinami otrzymuje zasiłki, które wynoszą 3.600 funtów miesięcznie.

Na pytanie, ile Polaków jest zatrudnionych w urzędzie do spraw likwidacji skarbowych, rzecznik odparł, że 410, w tym 387 było zatrudnionych przez dawny rząd polski.

LONDYN (Obst. wł.). Związek zawodowy górników ma się w tym ty-

Ambasador Lange o sesji ONZ: tu zapadały najważniejsze decyzje

Wygłaszano nie tylko przemówienia, ale osiągnięto realne rezultaty

NOWY JORK (Obst. wł.). Delegat Polski do Rady Bezpieczeństwa amb. Lange, który brał udział w obradach szereg komisji ONZ, udzielił wywiadu przedstawicielowi PAP na temat zakończonej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych. Amb. Lange oświadczył, że popiera w pełni optymizm, jaki wyrażili ministrowie spraw zagranicznych innych państw. Osiągnięto wiele pozytywnych wyników. ONZ stało się istotnie terenem, gdzie zapadały najważniejsze decyzje o skali światowej. Wygłaszano tam nie tylko przemówienia. ONZ stało się organem, zdolnym do realnych czynów.

Najważniejszym osiągnięciem — ciągnął amb. Lange — była sprawa rozbrojenia. Z dalszych najważniejszych zagadnień to sprawa Hiszpanii i traktowa-

wania Hinduś w Unii Południowo-Afrykańskiej.

W czasie narad panowała chęć szczerzej współpracy, choć zachowania pokoi. Okazało się, że nie ma narodu, który nie chciałby pokoju. Mocarstwa mówiły jasno i otwarcie.

NOWY JORK (Obst. wł.). Rada Bezpieczeństwa po przeszło siedmiodziesięciodniowych dyskusjach ostatecznie uchwaliła o wysłaniu specjalnej komisji ONZ do Grecji. Komisja ta przeprowadzi badania w północnej Grecji oraz w niektórych okręgach Jugosławii, Bułgarii i Rumunii. Przyjęto wniosek polski, aby komisji złożonej z przedstawicieli państw, będących członkami Rady Bezpieczeństwa, towarzyszyli oficerowie łącznikowi czterech zainteresowanych państw. Komisja wyjedzie z Nowego Jorku najpóźniej 15 stycznia.

LONDYN (Obst. wł.). Zgodnie z przewidywaniami okret „Queen Elizabeth” zawinął onejad wieczorem do portu w Southampton. Molotow i Wyszyski natychmiast opuścili pokład i udali się do Londynu, gdzie spędzili noc w ambasadzie radzieckiej. Następnego dnia rano cała delegacja radziecka 5 samolotami udała się drogą przez Berlin do Moskwy. Molotow powiedział po-

opuszczeniu statku: „życząc prawdziwie wesołych świąt narodów angielskimu”.

Bevin spędził całą noc na statku i rano udał się koleją do Londynu. Oświadczył on po opuszczeniu pokładu: od chwili, gdy pełnił funkcje ministra spraw zagranicznych, nie byłem nigdy tak pełen optymizmu, jak teraz. Wierze, że również rozmowy moskiewskie zostaną uwieńczone sukcesem. Towarzyszący Bevinowi sir Shawcross dodał, że dzięki wzajemnej szczeroci uczyniono poważny krok naprzód dla powienia pokoju.

NOWY JORK (Obst. wł.). Komisja do spraw energii atomowej rozpoczęła dyskusję nad projektem amerykańskim w sprawie przeprowadzenia tej kontroli. Szereg delegatów wypowiedziało się za tym projektem, inni przeciw. Delegat polski zgłosił wniosek kompromisowy. Dyskusja trwa.

Gdzie jest zdrajca Pawelic?

LONDYN (Obst. wł.). Władze angielskie oficjalnie zaprzeczyły, jakoby Ante Pavelic, znany zdrajca jugosłowiański, znajdował się na terenie strefy angielskiej w Austrii. Informacje, jakie posiadają władze angielskie, są takie, że gdyby okazało się, iż Pavelic przebywa na terenie, podległym władzom brytyjskim, zostałyby on natychmiast jako zbrodniarz wojenny wydany Jugosławii.

Wyjaśnienie to łączy się z niedawnym oświadczeniem komentatora radia amerykańskiego Steele, który powiedział przed mikrofonem, że Pavelic znajduje się w mieście Graz w Austrii w okupacji amerykańskiej. Kiedy władze jugosłowiańskie zażądały wydania Pavelica, Amerykanie odpowiedzeli, że nie znają miejsca jego pobytu. Tymczasem Pavelic udzielił wywiadu prasie szwajcarskiej, oświadczając bezczelnie, że zamierza wkroczyć do Jugosławii na czele armii anglo-amerykańskiej. Następnie miał się udać do strefy brytyjskiej.

Kandydatury na posłów DOLNEGO ŚLĄSKA

Okręg nr 1 Wrocław (wybiera 6-ciu posłów)

1. WŁADYSŁAW GOMUŁKA — WIESŁAW — Sekretarz Generalny KC PPR.
2. SIEMEK JÓZEF — I Sekretarz WK PPS.
3. KULCZYŃSKI STANISŁAW — rektor Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej (SD)
4. CIEŚLAK STANISŁAW — rolnik, członek NKW SL.
5. MIKULSKI HENRYK — robotnik, obecnie wicedyrektor Państwowej Fabryki Wagonów we Wrocławiu. (PPR)
6. ROGALA WITOLD — członek Rady Naczelnej PPS.
7. WYRZYKOWSKI HENRYK — dyrektor Banku Rolnego (SL)
8. SARNA ROMAN — przewodniczący Rady Zakładowej Państw. Fabr. Wodomerzy Wrocław (PPR)
9. PASZKE EDWARD — przewodniczący M. R. N. Wrocław (PPS)
10. WARANKA STANISŁAW — (SD)

Okręg nr 2 Wrocław II (wybiera 10-ciu posłów)

1. WINCENTY RZYMOWSKI — Minister Spraw Zagranicznych (SD)
2. POPŁAWSKI STANISŁAW — gen. broni Dowódca O. W. 4 (bezparytyjny)
3. SOKORSKI WŁADYSŁAW — Sekretarz KC ZZ (PPR)
4. AJNENKIEL EUGENIUSZ — wiceprezydent m. Łodzi (PPS)
5. SADRAKUŁA ADAM — rolnik, przewodniczący W. R. N. na Dolny Śląsk (SL)
6. LIPŃSKI — (Stron. Pr.)
7. ZAJĄCZKOWSKI — członek Rady Naczelnej PPS.
8. JAROSZEK STEFAN — rolnik — Samopomoc Chłopska (SL)
9. STEPLEWSKI STANISŁAW — plk. przewodniczący Woj. Zarządu ZWM Wrocław (PPR)
10. ROSZCZYCKA — Nauczycielka (SL)

Okręg nr 3 Legnica (wybiera 11-tu posłów)

1. MICHAŁ ROLA-ZYMIERSKI — Marszałek Polski (bezparytyjny)
2. HOCHFELD JULIAN — wiceprezes CUP-u, członek CKW PPS

3. DREWNOWSKI JERZY — wiceminister, członek NKW SL
4. MAZUR FRANCISZEK — członek KC PPR
5. PIETRUSIŃSKI JÓZEF — II sekretarz WK PPS Wrocław
6. KUROCZKO — (SD)
7. OKULICKI WINCENTY — przewodniczący woj. Zarządu Samopomocy Chłopskiej na Dolnym Śląsku (SL)
8. OLESZCZAK — „Wici” (PSL Nowe Wyzwolenie)
9. ORŁOWSKI — (PPS)
10. MARZEC MIECZYSLAW — górnik (PPR)
11. LEWANDOWSKI — (SL)
12. REKAS MICHAŁ — NKW PSL Nowe Wyzwolenie
13. KAMIŃSKI STANISŁAW — Wicewojewoda Dolnośląski (SD)
14. RABEGA J. — robotnik (PPR)
15. KRZYŻAK FRANCISZEK — (PPS)
16. SADZIA — (SL)
17. KUREK MIECZYSLAW — (PPS)
18. KLECZKOWSKI ST. — kolejarz (PPR)
19. GOŁĘBOWSKI JAN — (SD)
20. PANEK STANISŁAW — (PSL Nowe Wyzwolenie)
21. ROGALSKI STEFAN — (PPS)
22. WALCZAK JÓZEF — robotnik (PPR)

Okręg nr 4 Bolesławiec (wybiera 6-ciu posłów)

1. PIASKOWSKI STANISŁAW — Wojewoda Dolnośląski (PPS)
2. GALIŃSKI ANTONI — działacz społeczny wiceprzewodniczący WRN (PPR)
3. BAJKOWSKI ANTONI — przewodniczący wojewódzkiego zarządu SL
4. MORAWSKI JERZY — wiceprzewodniczący Zarządu Głównego ZWM (PPR)
5. GÓRNY ALFRED — Wiceprezydent Wrocławia (PPS)
6. KOWALIK WŁADYSŁAW — (SL)
7. MĘLYNARSKI JÓZEF — kolejarz
8. BILSKI EDWARD — (PPS)
9. KOZŁOWSKI JAN (SD)
10. PADEWSKI ANTONI — emigrant z Jugosławii (PPR)
11. HERRBUT FRANCISZEK — (PPS)

4.750.000 obywateli polskich zamordowali Niemcy

Wstrząsające fakty z procesu zbrodniarzy wojennych

Niemieccy zbrodniarze wojenni, którzy stanęli przed Najwyższym Trybunałem Narodowym, popłynęli tak wiele zbrodni, że trudno jest wszystkie wymienić. Oto najbardziej ogólna charakterystyka tych zbrodni, ujęta przez akt oskarżenia wobec każdego ze zbrodniarzy:

- FISCHER**
1. Bezwprawne, masowe, wielokrotne, długotrwałe i połączone ze szczególnym udzieleniem pozabawienie wolności wielkiej liczby obywateli polskich, zwłaszcza w Gestapo przy Al. Szucho, na Pawiaku, w obozach koncentracyjnych, gettach.
  2. Bezwprawne pozabawienie życia około miliona obywateli polskich zamęczonych, rozstrzelanych lub powieszonych w zbiorowych egzekucjach na terenie ogrodu sejmowego, na ulicach Stolicy, w lasach podwarszawskich, w gettach oraz obozach.
  3. Zniszczenie Warszawy po upadku Powstania.
  4. Niszczenie polskiego dorobku kulturalnego.
  5. Zniszczenie getta warszawskiego i mienia żydowskiego.
- LEIST**
1. Współdziałanie i kierowanie zbrodniczą działalnością okupanta.
  2. Osobiste liczne zarządzenia, ograniczające wolność osobistą i prawa obywatelskie Żydów.
- MEISINGER**
1. Kierowanie zbrodniczą akcją policji bezpieczeństwa (Gestapo, SD).
  2. Za szereg konkretnych wypadków zarządzonych bezpośrednio przez niego egzekucji.
- DAUME**
1. Działalność policyjną, realizującą zbrodnicze cele okupanta.
  2. Rzeź w Wawrze.

pieniężnej, jaką stosowali Niemcy. Celem tej polityki była eksterminacja ludności polskiej, która pozbawiano środków do życia i zabierano wszelkie oszczędności z banków. W jednym z banków Niemcy skonfiskowali 10.000 rubli w złocie.

Biegły dr Fromer mówił o dewastacji lasów. Polskie lasy były przetraczone całkowicie na zapotrzebanie armii niemieckiej. W samym dystrykcie warszawskim wyrabiano 56 213 ha lasów o wartości 411 milionów zł, przedwojennych. Lasy niemieckie były zachowane w tym samym czasie w całości.

Dr Kłosiński omawia akcję wywożenia ludności polskiej do Niemiec. Padają cyfry, sporządzone przez samych Niemców. I tak w r. 1939 wywieziono 12 475 000 osób, w następnym 302 000, w 1941 r. 40 000 osób, w r. 1942 aż 392 000. Dalej Niemcy nie prowadził statystyki. Cyfry te dają pewien obraz cierpienia, jakie przeszedł naród polski.

Teraz biegły dr Kopec mówi o stratach, jakie poniosła ludność polska w wyniku prześladowań niemieckich. Podaje on, że wskutek akcji eksterminacyjnej zginęło 4 750 000 osób, z czego w samej Warszawie 791 000, a w „dystrykcie” warszawskim 253 434. W ten sposób straty Warszawy i okolicy wynoszą 22% całkowitych strat. Dalej zeznaje prof. Grzywo-Dąbrowski. Mówi on, że do zakładu medycyny sądowej przywołano każdego niemal dnia zwłoki ludzi, zamordowanych przez Niemców w rozmaitych wieszaniach, głównie w Al. Szucho. Kiedy robił ekshumacje 177 zamordowanych przez Niemców, wszyscy mieli przedziurawione czaszki od strzału w tył głowy. Biegły mówi dalej o rozpianiu ludności polskiej, co miało być środkiem do zniszczenia odporności narodu. Wódka była stosunkowo najbardziej dostępna i najtańsza, przydzielano ją urzędowej cenie we wszelkiej możliwy sposób.

Drugi mecz wygrała Polska

Polska — Szwecja 10:6

Polska reprezentacja hokejska stoczyła w środę wieczór drugi mecz piędziarski, mając tym razem za przeciwnika reprezentację północnej Szwecji. Zawody zakończyły się zwycięstwem Polski w stosunku 10:6. W meczu muszej Grzywoz pokonał wysoko Johannson. W meczu kocięcej Janowczyk spotkał się powrotnie z Alinon, do którego przegrał na punkty. W meczu piórkowej Antkiewicz niezasłużenie przegrał do Bergelunda.

W wadze lekkiej Sowiński pokonał na punkty Hakarsona. W wadze półśredniej Olejnik waleczną doskonałe taktycznie wygrał na punkty z Bert hilen. W wadze średniej doskonały Kozłowski wygrał z Carlsonem przez k. o. już w pierwszym starciu. W wadze półciężkiej Szymura znokautował w pierwszej rundzie Lauterlunda. W wadze ciężkiej Lick przegrał na punkty do Breckmanna.

Sens procesu warszawskiego

Oczy całej Polski, a także i zagranicą, skierowane są od kilku dni na mala sale w gmachu ZNP w Warszawie, gdzie toczy się proces Ludwika Fischera i jego godnych kompanów. Jest to drugi w Polsce, a pierwszy na terenie byłej „guberni generalnej”, proces Greisera skończył się tak, jak się skończył musiał — wyrokiem śmierci. Jak się zakończy drugi — o tym zdecydowała Najwyższy Trybunał Narodowy.

Wiemy, że wyrok będzie sprawiedliwy. Sad sąd oskarżeniom wszelkie możliwości obrony. Przede wszystkim im adwokatów, dał pełną swobodę wypowiedzianiu się, mogą przedstawiać także czy inne dokumenty. Procedura NTN, wzorowana na procedurze trybunału norymberskiego, zapewnia wszystkim największą ścisłość w przeprowadzeniu dowodów prawdy, w udowodnieniu przestępstw i przedstawieniu okoliczności łagodzących czy nawet dowodów, że w takiej czy innej sprawie nie brali bezpośrednio czy pośrednio udziału.

Przed sądem stają czterech ludzi. Fischer — byłym działacz partyni hitlerowskich Niemiec, Leist — typowy urzędnik, wyprzedzający gorliwość napotworniejsze rozkazy przełożonych, Meisinger — sturpionowy gestapowiec, Daume — żołdak pruski, który w hitlerowskim ustroju znalazł ujście dla swoich zbrodniczych instynktów. Ta czwórka będzie odpowiadała za jedne i te same zbrodnie, które stały się z sobą zachełpiły i uzupełniały, a których głównym celem było zniszczenie narodu polskiego bez względu na środki, bez oglądania się na prawo ludzkie czy moralne. W łamaniu tych praw, w zbrodni przeciw znieludowidom naradowi odnajdywali swoje przeznaczenie. To przeznaczenie potężyło morze krwi, które wylały, poprzez grzyzy Warszawy zaprowadziło ich wreszcie do sali sądowej, gdzie zostanie im zrobiony sprawiedliwy rachunek sumienia.

Obrzyliśmy ten proces potrawa, jak przewidziano, około dwóch miesięcy. Na rozprawie powołano 16 biegłych i ponad 60 świadków, chociaż w charakterze świadka miały prawo zeznawać każdy Polak, który w czasie okupacji zamieszkiwał w „dystrykcie” warszawskim.

Po załatwieniu spraw formalnych Trybunał przystąpił do przesłuchania biegłych. Następnie będą zeznawali świadkowie, a wreszcie oskarżeni, oddzielnie wszyscy na poszczególne punkty aktu oskarżenia. Oskarżeni zresztą przez cały czas procesu mają prawo zabierania głosu. Dotychczas najczęściej korzystał z tego Fischer. Przyjął on taka sama taktykę, jaką stosowali oskarżeni w procesie norymberskim. Baż zwała winę na innych, baż zalaśnia się rozkazem, który on tylko wypełniał jako podwładny. Wiemy już, jaka była odpowiedź w Norymberdze na taką metodę obrony. Sad jej nie uznał, wychodząc słuszenie z założenia, że jeżeli rozkaz jest sprzeczny z prawem międzynarodowym lub prawem ludzkim, ten, kto taki rozkaz wypełnia, stał się przestępcą i za przestępstwo musi być ukarany.

Przebieg procesu raz jeszcze ukazuje światu całą zehenne, jak w ciągu lat okupacji przeszedł naród polski. W tym historycznym procesie nie ma nawet oskarżonych zasłaniać będa nie tylko czterech zbrodniarzy. Znajdzie się tam cały naród niemiecki, który całym sercem popierał swoich ówczesnych prowodyrów i dziś jeszcze w cichości ich popiera. Jest tylko rzeka przypadków, że na ławie oskarżonych siedzą ci a nie inni Niemcy. Każdy inny Niemiec postępowaby niewątpliwie tak samo, każdy popełniłby takie same zbrodnie.

I w tym leży sens procesu. Dla nas i dla innych. My o tym wiemy doskonale i zdajemy sobie sprawę z wiecznego niebezpieczeństwa, jakie grozi Polsce i całemu światu w wypadku odrodzenia się siły Niemiec. Ale niestety nie wszyscy są granica o tym pamiętają. Dlatego też proces, który będzie swego rodzaju wstępem do rozmów moskiewskich w marcu nad traktatem pokojowym dla Niemiec, posiada dość wielkie znaczenie, niżby się to na pozór wydawało. Może ten proces stanie się dla niektórych przypomnieniem i ostrzeżeniem, dla jakichś ideałów my pierwszą, a za nami cały świat rozpoczął walkę. I że te ideały pokonamy, bezpieczeństwo i sprawiedliwość są znów podważane przez odradające się Niemcy. (10d)

Autochtoni i wybory

Wracając na zabrane nam przez niemiecką zaborczość prastare ojczyzny tereny Ziemi Odzyskanych a przede wszystkim gódnopolski Zjazd Polaków - Autochtonów w Warszawie w listopadzie br. nie tylko tak wiernie zadokumentowały wobec własnego Narodu i całego świata, ale były poza tym wyrazem niezłomnej woli ludności autochtonicznej do tworzenia odbudowy swej ojczyzny. Oficjalne oświadczenia wybitnych działaczy wśród autochtonów jak np. Arkę Bejka obecnego wicewojewodę śląsko-dąbrowskiego, Jana Buczewskiego, ostatniego posła do parlamentu niemieckiego Jana Szefera, byłego kierownika Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech, dały wyraz ogólnej opinii ludności autochtonicznej, że w Ziemiach Odzyskanych obowiązkiem naszym jest wykonać „płność narodową”. Jedność narodowa i zwartność żywiołu polskiego nakazuje autochtonom prowadzenia

Intymna „buchalteria” Himmlera

Jakie stosunki utrzymywał dowódca SS

Wiemy wszyscy, że Himmler był masowym mordercą, który zabił miliony ludzi najnowocześniejszą metodą naukową i najniezawodniejszym systemem technicznym. Ale, że prowadził on również systematyczną buchalterię swoich przyjaciół i poufnych stosunków, o tym lo- wiadujemy się dopiero teraz. Niedawno znalazłono kartotekę podarków i kartotekę znajomości Himmlera. Byżmi to nieprawdopodobnie, a jednak jest prawdziwe. Himmler prowadził precyzyjną, pedantyczną kartotekę, obejmującą wszystkich ludzi, z którymi pozostawał w osobistych lub służbowych stosunkach i do których wysłał był kiedyś jakiś list, jakiś telegram albo podarek.

Nikt nie zadał sobie trudu policzyć, ile kart posiadała ta osobliwa kartoteka. Ma ona pół metra długości i składa się z kart zielonych i czerwonych: na kartach zielonych zanotowane są podarki, które Himmler posyłał, na czerwonych te, które on sam otrzymywał.

Jak wygląda kartoteka

Wydawany przez władze amerykańskie 1946 roku „Blick in die Welt” z 5 grudnia 1946 podaje szereg ciekawych szczegółów dotyczących tej intymnej buchalterii Himmlera.

Karty zawierają wiele rubryk i pozycy: nazwisko, stopień służbowy, data

urodzenia, ranga partyjna, żona, dzieci, rodzaj podarku i okazja. Są jednak i specjalne rubryki, które bezpośrednio mówią o charakterze Himmlera. Jedną z nich brzmi: stopień znajomości albo zażyłości. Inna znowu daje wskazówki, w jaki sposób odzywał się do danej osoby: per „ty” albo „pan”, „Partei-genosse”, „lieber Partei-genosse”, albo nawet „mein lieber Partei-genosse” i „lieber” albo „liebeste”. Ale o tym później.

Wyodróżniony Goering

Najwięcej podarków otrzymał Goering według zasady: Kto wiele daje, ten dostaje jeszcze więcej. Goeringa tytułuje Himmler: „Mein lieber Partei-genosse”. Goering nie jednak nie odwracał się do Himmlerowi zbyt obfitymi podarkami. Czerwona karta, notująca podarki od Goeringa, przedstawia się bardzo skąpo. Ale w stosunku do tak wpływowego człowieka jak Goering, nie mógł Himmler zastosować żadnych represji i dlatego w rubryce „hwagi” znajduje się tylko jeden wykrzyknik, co do którego trudno się dowiedzieć, co oznacza.

Oporny „SS-Oberführer”

Z ludźmi niższego stopnia służbowego był Himmler naturalnie znacznie surowszy. Tak więc jest pewien SS-Oberführer, Peter Menthe z żoną Ilsa, dwójmgiem dziećmi, stopień znajomości: SS, tytułowanie

Perspektywy ożywienia stosunków handlowych między USA i ZSRR

NOWY JORK (PAP). C. Ropes, dyrektor departamentu w Ministerstwie Handlu, oświadczył, że jego zdaniem istnieją wszelkie widoki ożywienia stosunków handlowych amerykańsko-radzieckich w najbliższej przyszłości. Ropes przewiduje, że w ciągu roku czy dwóch Związek Radziecki otworzy szeroko drzwi przed przemysłowcami i uczonymi amerykańskimi i wtedy tylko od umiejętności kół finansowych Ameryki będzie zależało wykorzystanie

chłonności przemysłowej rynku Radzieckiego. Stosunki przemysłowo-handlowe między obu krajami są — zdaniem Ropesa — tym łatwiejsze, że przemysł radziecki w pewnej części zbudowany jest według wzorów i patentów amerykańskich. Równocześnie Stany Zjednoczone potrzebują wielu posiadanych przez ZSRR surowców. Wszystko według Ropesa, stwarza zdrowe podstawy pod stałą wymianę handlową między obu krajami.

„Humanite” o polityce brytyjskiej i amerykańskiej wobec Niemiec

PARYŻ. Dziennik „Humanite” wystąpił z ostrą krytyką polityki brytyjskiej i amerykańskiej wobec Niemiec, zarzucając Londynowi i Waszyngtonowi, że dążą do odbudowy Niemiec kosztem Francji. Wielka Brytania i Stany Zjednoczone — zda-

cuski. Państwa te chcą, by wszystkie państwa sojusznice zrezygnowały z odszkodowań i by wielkie straty poniesione przez Francję w czasie okupacji hitlerowskiej poszły w niepamięć. Pragną one odbudować życie gospodarcze Niemiec w

Sylwester u dziennikarzy i artystów ???

niem „Humanite” — żądają rewizji uchwał poczdamskich, których Związek Radziecki ściśle przestrzega. Wielka Brytania i Stany Zjednoczone pragną odrodzenia Niemiec, jako najsilniejszego państwa w centralnej Europie — twierdzi dziennik francuski.

Generał Taylor w Krakowie

KRAKÓW (PAP). 18 grudnia w godzinach rannych przybył do Krakowa na zelny prokurator USA na okupowanych terenach niemieckich Taylor z małżonką i towarzyszącymi mu osobami. W sali recepcyjnej Sadu Apelacyjnego, w otoczeniu sędziów i prokuratorów, przez sadu apelacyjnego, K. Rudnicki powitał gościa amerykańskiego. Gen. Taylor oświadczył, że jest to jego trzecia

wizyta w Krakowie. Goście zwiedzili zabytki Krakowa, Wawel, dziedzińiec biblioteki Jagiellońskiej, muzeum narodowe i kościół Mariacki. Część gości udała się do Wieliczki na wiedzienie sałn. W godzinach popołudniowych goście odjechali do Katowic.

Dobra wola Ameryki i trudności przeryzowe

WASZYNGTON. Amerykańskie ministerstwo rolnictwa oświadcza tymczasem, że przydział zboża na eksport został określony tylko na styczeń, nie zaś, jak zwykle, na cały kwartał. Ministerstwo rolnictwa wyjaśnia, że ta decyzja była spowodowana niepewną sytuacją transportową. Ilość zboża, maki i rozmaitych przetworów zbożowych, która ma być załadowana w styczniu, osiągnie nieomal 1,500.000 ton, a co najmniej z pozostałymi z poprzednich miesięcy, które nie mogły być wysłane ze względu na trudności transportowe). Czynione będą wysiłki, aby zwiększyć możliwości transportu zboża. Rząd Stanów Zjednoczonych musi powziąć decyzje, czy utrzymać dotychczasowe przydziały zboża, naruszając zapasy, czy też utrzymać zapasy, a zmniejszyć wywoz. Władze Stanów Zjednoczonych mają nadzieję, że przydziały przyniesi dla krajów zamorskich wzrosną w lutym, kiedy będzie więcej możliwości transportowych.

„Pan” i id. Himmler posyłał mu podarki na urodziny przez cztery lata, a „Partei-genosse” Menthe był tak zachwyta, że w ogóle Himmlerowi nie podziękował. Być może, iż nie podobały mu się podarki. Znajdują się wśród nich: fotografia ze święta zaprzysiężenia, powieść „Das Dach der Erde” i jedna ozdoba SS z gipsu. Himmler zauważył na kartce: „Jestli SS-Oberführer Menthe nie dziękuję za podarki, nie otrzyma więcej żadnego podarku”. Poniżej dopisek ówczesnym: „Nie podziękował ani razu” i wielki wykrzyknik.

Po Goeringu najwięcej podarków otrzymała „Reichsraufahrerin” Klara Scholz. Obok wielu artykułów użytkowych i jednej pary sukienki do SS-owych mankietów za każdym prawie razem jedną wazę z Delft (starożytnie miasto w Holandii, słynące z fabryk fajansu). Musiała ona posiadać chyba cały sklep tych waz.

Sielanka z dr Leyem

Dra Leya, mającego czworo dzieci, wdowa, Himmler tytułował „lieber Partei-genosse”. Z nim pozostawał Himmler w stosunkach nierównych, raz dobrych, to znow złych. W roku 1936 na urodziny przesyła mu telegram, ale w sierpniu 1937 przesyła mu do szpitala w Monachium budżajec książkę „Święta Lucyfera”.

Reakcja Leya była tego rodzaju, że przez dwa następane lata nie otrzymał żadnych podarków. Potem otrzymał znowu na urodziny dwa obrazki z kwiatami, a później znowu jest w nielase.

W roku 1944 zupełnie bez okazji w miesiacu maju wysłał Himmler Leyowi pełen znaczenia podarek: butelkę benzalkoholowego soku: Vitaborn. I na tym końcu się między nimi znajomość.

Zasami jest Himmler bardzo szczerdy. Frau Tilde Hintereicher wdowa, stopień służbowy żaden (Himmler zwraca się do niej per „ty” i „kochana Tilde”), posiada aż dwie karty pełne podarków: czerwone wino i krawaty, artykuły spożywcze i tekstylii. Na gwiazdki 1939 otrzymała ona książkę „Hitler, jakiego nikt nie zna” i jedną geś. W roku 1942 otrzymała ona książkę „Hitler im Osten” i same tylko sardyńki.

Portret i pół geś

Najulubiejszym podarkiem, jaki Himmler wysłał, jest książka pt. „Dzingsichan”. Prawdopodobnie dlatego, ponieważ był on jednym człowiekiem, który mógł być oficjalnie wymieniany obok Hitlera jako jeszcze większy zdobywca. Franz Seldte otrzymuje właśnie w roku, w którym popełniono wielkie mordy w Polsce, piękny podarek: ilustrowaną książkę „Totentanz im Polen”. SS-Standartenführer Scheiff otrzymuje też ten „Taniec śmierci”, ale na ostodę otrzymuje do tego jeszcze cztery tabliczki czekolady, podczas gdy Seldte musiał strawić „Totentanz” bez czekolady. Bardzo często i chętnie podarowuje Himmler także swój własny portret. Nazwya on się oficjalnie: „Portret Reichsführera SS”. Raz wysłał on Frau Anna Schräpera swój portret na gwiazdki wraz z

połową geśi. A głupia Frau Schnabel podziękowała tylko za połowę geśi, a nie za cały portret. Naturalnie w następnym roku nie otrzymała już nic.

A co Himmler dostawał?

Kartoteka Himmlera zawiera wiele jeszcze interesujących, a także wiele zagadkowych szczegółów. Ogólnie biorąc, Himmler nie był zbyt obdarowywany nawet przez swoich przyjaciół partyjnych. Rząd czerwonych kartek, notujących podarki przesłane Himmlerowi, jest o 32 cm krótszy, aniżeli rząd zielonych kartek.

Otrzymuje on tylko czwartą część słodczy, jakie sam wysyła. Ley odwdzięczył się tylko dwoma bukietami kwiatów ofiarowanych pani Himmlerowej. Tyłko jeden jest wienny i przesyła regularnie rok w rok podarki: „gaulerter” Norwegii, Terboven. Zawartość ich jest zawsze ta sama: ukradzione środki spożywcze. (ZAP)

A. R.

Andersowcy we Francji

PARYŻ (PAP). We francuskiej prasie codziennej coraz częściej pojawiają się wzmianki o aresztowaniu członków armii Andersa za rozmaite przestępstwa. Główna była ostatnio afera fabrykacji fałszywych legitymacji i rozkazów jazdowych, które umożliwiły „Andersowcom” bezpłatne jazdy po całej Francji. Na marginesie dwóch nowych aresztowanych żołnierzy Andersa za kradzież, dziennik „Cironde Populaire” pisze: ludzie ci rozproszeni po różnych państwach Europy żyją z rabunku, kradzieży i morderstw. Tworzą oni źródło większości prowokacji i niepokojów w Trieście i we Włoszech. Świat powinien uznać, że partia komunistyczna ma rację, żądając usunięcia tych niepożądanów i niebezpiecznych dla naszego wewnętrznego bezpieczeństwa elementów.

Nowości Nowości

Najmilszy i najtańszy upominek gwiazdowców

TEATR BAJKA DLA DZIECI HISTORIA CAŁA O NIEBIESKICH MIGDAŁACH

C na zi 150,- Napisała LUCYNA KRZEMIENIECKA Deklacja c, et, ana teryzaca a i ubtory M. PUCHALSKI

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz sklepach z zabawkami i materiałami piśm. nymi.

Sp. z o.o. Wydawnicza „WIEDZA”

Wygody dla dziennikarzy w Moskwie

Dobra obsługa prasowa zapewniona na konferencji

WASZYNGTON. Minister spraw zagranicznych USA Byrnes odbył pierwszą konferencję prasową po swoim powrocie z generalnego zgromadzenia ONZ w Nowym Jorku. Omówił on szereg zagadnień międzynarodowych, związanych z ONZ oraz podobnie, jak ministrowie Bevin i Molotow wyraził zadowolenie z wyniku obrad.

Na pytanie dziennikarzy co do spotkania ministrów zagranicznych w Moskwie — w marcu 1947 r. Byrnes odpowiedział, że Molotow zapewnił go, że pomimo trudności mieszkaniowych wszystko będzie uczynione w celu dostarczenia dziennikarzom pomieszczeń kwaterekunowych i urządzeń do pracy tak, aby ułatwić informowanie prasy o przebiegu obrad, jak to czyniono w Paryżu i w Nowym Jorku.

W sprawie radiowej obsługi prasowej

Molotow odpowiedział, że zagadnienie to nie jest mu bliżej znane, lecz obiecał poinformować Byrnesa po zasięgnięciu informacji u miarodajnych czynników w Moskwie.

— IZBA GMIN większością 362 głosów przeciwko 204 uchwaliła upaństwowienie kolei w Wielkiej Brytanii.

— BRITYJSKI związek zawodowy pracowników stożni i fabryk mechanicznych wypowiadał się przeciwko zatrudnianiu Polaków w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Kongres syjonistyczny w Bazylei

BERN (PAP). Na kongresie syjonistycznym w Bazylei w środę wieczór przewodniczący światowej organizacji syjonistycznej, dr Weizmann omówił podstawy polityki syjonistycznej na przyszłość i wysunął kandydatury członków nowej egzekutywy, która ma opierać się na zasadzie koalicyjnej. Jak wykazała dyskusja w sprawach imigracyjnych, ludność żydowska w Palestynie wynosi obecnie 630 tysięcy, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 1939 o 150 tysięcy. W ciągu 1946 r. 17

tysięcy uchodźców żydowskich przybyło do Palestyny. Dyrektor funduszu rol. ego w Palestynie dr Granowski oświadczył, że żydowski fundusz narodowy, który posiada 100 tysięcy ha ziemi w Palestynie, zamierza w przyszłym roku zakupić ziemię kosztując 9 milionów funtów. Dyrektor fundacji żydowskich w Palestynie, Jaffe, podał do wiadomości, że od 1936 roku powstało 133 nowych osiedli żydowskich, z tego 83 w ostatnich 8 latach.

HENRYK JABŁOŃSKI

W rocznicę powstania TUR-u

Nie upłynęło jeszcze ćwierć wieku od tych powstania TUR-u, żyje jeszcze wielu z tych o pierwsich kłędach zryb pod wielką budowlę oświaty robotniczej w Polsce, a mówimy dziś o tym okresie życia publicznego, jak o szacownej, chlubnej, lecz bardzo już odległej przeszłości. Niewiele lat dzieli nas od chwili, kiedy Ignacy Daszyński w dniu 21 grudnia 1912 r. przedstawił Radzie Naczelnej PPS swój projekt powołania do życia Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, które stać się miało oświatowym ramieniem ruchu robotniczego w jego walce o wyzolenie społeczne i polityczne. Liczba lat niewielka, ale były one wypełnione walką i trudem niezmiernym.

TUR polczył zasługi przez nikogo dziś nie kwestionowane w dziele uświadomienia polskich mas pracujących; wychowywał liczne kadry działaczy robotniczych, narodowi ciałem ukazywał niezbędność nauki wyższej ze strony międzynarodowej reakcji społecznej, obnażył upadek i rosnącą wciąż zenilną kulturę burżuazyjną, ukazywał perspektywę nowego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego odrodzenia. A czynił to wszystko TUR w epoce rosnącego ucisku gospodarczego i politycznego rządzącej krajem burżuazji i resztek wykręconego feudalizmu, w epoce coraz mocniej faszystującego się reżimu państwowego.

Tak było, a dziś, po ćwierć wieku bez mała, także inną jest ogólna sytuacja polityczna w Polsce, jakie inne położenie klasy robotniczej, jakie poszerzone, wzbogaczone cele i zadania TUR-u.

Polityczna reprezentacja świata pracy dzieje w swoim ręku ster władzy państwowej.

W myśli od dziesięcioleć lat głoszonych postulatów, proletariát przebudowuje obecnie gospodarkę i społeczny urząd Polski. Faszyzm nie ugrzązł dziś nikogo, broni się już tylko na ostatnich, bezradziejnych szczytach pozycjach, spychany z nich coraz bardziej świadomością swych obywateli wobec przysięgi polityki mas robotniczej. Nowe zadania stoją przed proletariatem. Nowe zadania wziąć musi na siebie TUR, inna być musi jego struktura organizacyjna, inne metody pracy.

Wiemy to dziś wszyscy. Też zmiany sytuacji ogólnej i wynikającej stąd zmiany pozycji TUR-u nie kwestionuje dziś nikt. Wiadomo, że odrodzony w Lublinie TUR winien być świadomością swej konieczności z przelotności wieści, ale nowych mas szukać drogi w swej służbie dla klasy robotniczej, produkującej dziś narodowi całemu w jego odrodzonym wysiłku.

Otworzyły się na oścień drzewi swanów społeczno-klasowej, a naszerzyły mas ludności, nie ma dziś życia publicznego, w której nie odzuchłobyś braku nowych sił ludzkich, a wobec wciąż jeszcze trwającego związku psychicznego starej inteligencji z gasnącym światem burżuazyjnej przeszłości, długo jeszcze niezaspokojona będzie paląca potrzeba wytworzenia nowych, z proletariatem się wywodzących, kadr pracowników umysłowych.

To tylko najważniejsze spośród nowych zadań stojących przed TUR-em najbardziej palące. W tych warunkach wysuwa się na czoło wszystkich problemów TUR-u

wych konieczność ustalenia nowych form pracy oświatowej, odpowiednio ich przygotowanie metodyczne, bardzo różne od przedwojennych ustaleń i przyzywania. I pod tym względem, stwierdzamy szczerze, wiele jeszcze pozostaje do zrobienia.

Potrądziliśmy uszykować sobie potrzeby terenu, rozbudowaliśmy szeroko naszą sieć organizacyjną, roztoczyliśmy zakres swej roboty oświatowej na wszystkie już niemal dziedziny życia kulturalnego, mamy — jednym słowem — gotowe ramy naszej działalności, wiemy jaką je należy napelnąć treścią, nie zawsze — niestety — wiemy, jak mamy to zrobić.

Na progu nowego jubileuszowego roku naszego istnienia, musimy to sobie powiedzieć, by skupić wysiłki na pogłębieniu metodycznej strony pracy z odrodzonym TUR-u, by móc w dniu 21 grudnia 1947 r. stwierdzić, że i pod tym względem zrobiliśmy zdecydowany krok naprzód. Mamy jednak zdawać sobie sprawę z tego, że w warunkach ustroju państwowego tak bardzo różnym od wszystkich znanych nam wzorów, formy i metody pracy oświatowo-kulturalnej nie zawsze będą mogły się oparte gotowe, na cudzych doświadczeniach oparte schematy. Zwiększa to jeszcze ciężary nad nami obowiązków, ale i podnieca ambicję pionierską, każdego z odpowiedzialnych i zawołał swój miliących oświatowców. Zrozumiane to być musi na wszystkich szczeblach naszej drabiny organizacyjnej, spowodować musi szerszą niż dotychczas wymianę obserwacji, wywołać możliwie najbardziej ożywioną dyskusję. Korespondencja TUR-owych placówek oświatowych z Zarządzeniem Głównym nie może ograniczać się do spraw budżetowych i suchych, urzędowych sprawozdań odrabianych jak konieczna, ale i bezużyteczna formalność.

Znaleźć się musi w naszych wzajemnych stosunkach więcej czasu na wielki, zbiorowy wysiłek ustalania wychowawczych norm naszej pracy, częściej muszą być kontakty osobiste, zarówno wewnątrz poszczególnych grup oświatowców, jak i międzygrupowe, trzeba będzie pogłębić pedagogiczne i ideowe przygotowanie kadr pracowniczych.

Robota to niemała, ale gdy spojrzymy wstecz na drogę już przebytą, stwierdzamy łatwo, że najtrudniejszy jej etap został już poza nami.

NIEMCY NIE PRZEGRALI WOJNY

Nie przegraly jej w angielskiej strefie okupacyjnej — jak podaje list bezczelnej Niemki z Dortmundu, opublikowany w numerze gwiazdkowym „Polski Zachodniej” (50-51). Tygodnik ten przynosi w swojej wspomnianym artykule inne jeszcze szczegóły pobieżnego ustosunkowania się Anglików wobec Niemców. I tak — dla przykładu: jeden z znanych hitlerowców gdańskich utworzył za wiedzą władz brytyjskich „Komitet Gdański” i reprezentuje interesy Gdańska wobec Anglików.

Tenże sam numer „Polski Zachodniej” obok artykułów, odnawianych postępowanie Niemców, wcale nie skrzuszonych klaską i okupacją (M. Wolzacka: Dziwne rzeczy się dzieją; B. Danielewski: Cała różnica to ciemniejsze północzki, reportaż ilustrowany „Walkirie niemieckie tuż są i wspominają Hitlera”) — zawiera bogaty materiał, zwiany „Tęcza”, który góły spoki z Świątami Pożożego Narodzenia i Nowym Rokiem. Artykuł wstępny ks. pułk. Pyszkowskiego poświęcony jest rozważaniom świątecznym i perspektywom na 1947 r. Analizę wkładu wojska polskiego w walce o Ziemię Odzyskaną daje pułk. dypl. W. Brzezinski. Problematykę zachodnich przejawów wojny w artykułach Jana Duchownego i Hieronima Pawlickiego. Czułowiego świata literackiego reprezentują w bieżącym numerze nazwiska J. Dobrzyckiego, Zb. Bednorza, Eug. Paustrzyka, Ł. Wołanowskiego, W. Szczyrka, St. Strzaska, A. Widery, K. Gołby, Zdz. Hierowicz, Jeronima, G. Timoniewicza, J. Baranowskiego i innych. Ciekawe szczegóły o zwyczajach słowiańskich na Pomorzu Zachodnim podaje artykuł dr W. Brzezinskiego.

Trudno podać w ramach krótkiej notatki zawartość 32 stron podwójnego numeru „Polski Zachodniej” (50-51), to jest jednak niewątpliwe, że obok ilustrowanego materiału dla starszego społeczeństwa — i młodzieży znajdzie tu pożyteczną lekturę i rozrywkę. Dodatek młodzieżowy zawiera m. innymi ogłoszenie ogólnopolskiego konkursu młodzieżowego, na który szereg firm z całej Polski ofiarowało przeszło 100 cennych nagród.

Cena podwójnego numeru „Polski Zachodniej” tylko 15 zł. Do nabycia w księgarniach i kioskach lub wprost w administracji, Poznań, ul. Chelmońskiego 2.

Koalicyjny Rząd Tymczasowy

w Hiszpanii móżyły — ale kiedy i jak usunąć Franco?

LONDYN. — Z miarodajnego źródła rządowego wiadomo, że brytyjskie przedstawicielstwo dyplomatyczne w Hiszpanii na spotkaniu z przywódcami stronnictw hiszpańskich „rospatrywali możliwość” zastąpienia rządu Franco — przez koalicyjny rząd tymczasowy.

Rozpatrywaniem sprawy zajęli byli przedstawiciele hiszpańskich grup politycznych „od centrum prawicy aż do centrum lewicy” (czyli wszystkich grupowań politycznych z wyjątkiem skrajnych). Celem tych narad — jak in-

formują — było ustalenie, czy udaloby się stworzyć w Hiszpanii rząd koalicyjny, który zastąpiłby dyktatora gen. Franco i sprawowałby do czasu przeprowadzenia nowych wyborów. Nie ustalono na razie daty proponowanej zmiany rządu przewidując, że najdalej „właściwy moment” do jej przeprowadzenia.

W powyższym rozmowie nie wspomniano też o tym, w jakim sposób rząd Franco byłby usunięty w razie, gdyby brytyjskie przedstawiciele doszli do wniosku, że ustanowienie rządu tymczasowego w Hiszpanii jest wykonalne.

Autonomia Azerbejdżanu zlikwidowana

TEHERAN. We wtorek wieczorem premier Chawan El Sultanał zrezygnował ze stanowiska ministra spraw zagranicznych i ministra spraw wewnętrznych. Stało się to w związku z nadchodzącymi wyborami, ale partia Tudch wysunęła, że Chawan jako premier, piastujący poza tym 2 inne też ministerialne, ma możliwość wpływania na wynik wyborów.

Podsekretarz stanu Feruidun został p. o. ministrem spraw wewnętrznych, odpowiedzialnym za przeprowadzenie wyborów, zaś podsekretarz stanu Homajunyah p. o. ministrem spraw zagranicznych.

Posa tym Mad Anamache Segal, członek

demokratycznej partii Iranu, został ministrem pracy i propagandy, Minister dróg i komunikacji, Sadefi, został mianowany gubernatorem Azerbejdżanu. Pozostali ministrowie zatrzymali swoje teki.

Premier Chawan przedstawił swój gabinet Szachowi w środę. W dalszym ciągu podjął z Azerbejdżanem, z z nieznanym powodów zrezygnowano 20 członków partii Tudch.

Przywódcy azerbejdżkańscy, dr Sallamulah David i Sabostari po przywiezieniu z Tabrizu znajdując się w areszcie domowym w Teheranie. W Tabrizie przed konsulem i przed szpitalem radzieckim oraz na lotnisku wystawiono wzorniczo posterunki wojskowe.

W środę zorganizowano w Tabrizie manifestację dzieci szkolnych, skierowaną przeciw Azerbejdżanowi. Dzieci spaliły publiczne książki szkolne, wydane przez dyktatora.

Według doniesień głównej kwatery wojskowej Iranu, ostatnio 6 większych miast azerbejdżkańskich zajętych przez wojska rządowe, co oznacza praktycznie obsadzenie całej prowincji Azerbejdżanem.

Dżinnah zabiega o poparcie świata arabskiego dla Muzułmanów w Indiach

KAIR. — Przywódca Muzułmanów w Indiach, Mohammed Ali Dżinnah konferował we wtorek z kilkoma przywódcami arabskimi. Jak informuje jego sekretarz prywatny, Dżinnah stara się o uzyskanie dalszego poparcia ze strony państw należących do Ligi Arabskiej dla Muzułmanów w Indiach.

Dżinnah spotkał się z wielkim Muftem Jerzolimy Hadżą Amin al Hussaini na przyjęciu, wydanym przez Azzam-Paszę, sekretarza generalnego Ligi Arabskiej. Przyjął również przewodniczącego wysokiego Komitetu Arabskiego w Palestynie i złożył wizytę prezydentowi Nokrasi Paszy.

Sekretarz Dżinnah oświadczył, że jego serce waliło na osobistym kontakcie z przywódcami Arabów, sądzi bowiem, że sprawa Muzułmanów w Indiach nie jest dostatecznie uznaną na Środkowym Wschodzie i że poparcie, jakiego świat muzułmański udzielił Indiom, jest niedostateczne.

Cele i założenia komercjalizacji naszych portów

Wywiad z dyr. departamentu morskigo Jerzym Pańskim

GDANSK. W związku z decyzją Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego przeprowadzenia komercjalizacji naszych portów, współpracownik naszej redakcji zwrócił się do dyrektora Departamentu Morskigo tow. Jerzego Pańskiego z prośbą o wyjaśnienie celów i założeń tego planu.

— 1. Jakie względy przemawiają za skomercjalizowaniem portów?

— Komercjalizacja portów pozwoli naprawdę gospodarkę portową w oparciu o zasady czysto handlowe, z wyłączeniem nadmiernych wpływów rutyny biurokratycznej. Zapewni to większą niż dotychczas elastyczność pracy portów i to zarówno w dziedzinie eksploatacyjnej jak i np. w polityce płac, przez co będzie umożliwiony dopływ i utrzymanie odpowiedniej ilości sił fachowych. Dzięki większej swobodzie aparatu administracyjnego portów, komercjalizacja pozwoli na znaczne skrócenie drogi służbowej, a tym samym przyspieszenie biegu wszelkich spraw. Na koniec komercjalizacja zapewni większą jasność obramowania pracy portów, umożliwią racjonalną kalkulację finansową, a w związku z tym również możliwość łatwiejszego opracowania taryfy opłat portowych.

— 2. Jaki będzie wpływ komercjalizacji na konkurencyjność portów?

— Jest rzeczą zrozumiałą, że wszystkie czynniki, stanowiące odpowiedź na pierwsze pytanie, oznaczają również zwiększenie konkurencyjności portów, gdyż można się spodziewać, że porty skomercjalizowane będą pracowały szybciej, sprawniej i taniej niż obecnie.

— 3. Jaka będzie rola Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego w zjednoczonych portach?

— Z chwilą przeprowadzenia komercjalizacji portów, Ministerstwo przestaje być

prześlubione, jednak nie pozostawia biegu spraw portowych własnemu losowi. Porty są zbyt ważnym elementem w osłaskości życia gospodarczego, aby czynniki państwowe mogły przestać zwracać nad ich działalnością. Rola Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego w zjednoczonych portach będzie polegała na nadzorczo nad działalnością władz portowych i koordynowaniu tej działalności z ogólnym interesem gospodarki państwowej. W tym celu Ministerstwo przyjmie udział we władzach zjednoczonych portów (przewodnicząc Rady z prawem weta), jak również będzie posiadał ustawowe uprawnienia nadzorcze.

— 4. Jaki będzie zakres działania portów i jak się ustakują ich władze?

— Na początek będą skomercjalizowane tylko porty Gdynia i Gdańsk. Port Szczecin, stosunkowo późno przejęty przez Polskę, jest jeszcze niedostatecznie przygotowany i zaludniony, toteż na razie będzie administrowany przez Urząd Morski w Szczecinie. Dla portów skomercjalizowanych są przewidziane jako władze: Rada Nadzorcza i Dyrekcja Generalna oraz Dyrekcje w poszczególnych portach. Władze te będą wyznaczone przez Ministerstwo Żeglugi i Handlu Zagranicznego przy udziale zysznika społecznego.

Walka ze światem podziemnym w Marsylii

PARYŻ. Policja marsylska otrzymała rozkaz zabijania osób ze świata podziemnego tego miasta, które postanowiły podjąć Teodora Aristotelesa i jego towarzysza Lattiego, ostatnio aresztowanych.

Arystotelesa oskarżono o zamordowanie norweskiego konsula w Marsylii, Fredericka Kristiana Marstrangera, zastrzelenego we własnym mieszkaniu przez człowieka, który dostał się przez okno do pokoju stołowego podczas spożywania przez pp. Marstrangera kolacji. Po dokonaniu zabójstwa morderca wraz ze swoim towarzyszem uciekli przez okno.

Zgodnie z doniesieniem dziennika „Paris Soir” policja znajduje się w stanie gotowości od czasu usiłowania porwania głównego inspektora Gerolami, który aresztował Lattiego. Po wyjściu z głównej kwatery policji grupa bandytów usiłowała weciągnąć Gerolami do siala do samochodu, ale Gerolami zdołał się.

W czasie badania, przeprowadzonego przez urzędnika, Aristotelesa oświadczył: „Zabłem, ponieważ mój dziecko, będzie kaleką, kosztuje mnie 48 tysięcy franków miesięcznie.”

Sprawa wspólnego dowództwa armii amerykańskiej

WASZYNGTON. Prezydent Truman zatwierdził decyzję ustanawiającą jednolite dowództwo regionalne. Prezydent Truman mianował gen. Mac Arthura dowódcą wszystkich wojsk na Dalekim Wschodzie (łącznie z Chinami, Japonią, Koreą, wyspami Marianskimi i innymi wy-

spami, które poprzednio należały do Japonii), admirała Johna H. Towersa na Pacyfiku i gen. H. A. Craiga na Alasce. Na czele floty atlantyckiej stanął admirał Marc A. Mischer, dowódcą wojsk europejskich został gen. Joseph Mc Narney. Każdy dowódca będzie posiadał sztab oficerów ze wszystkich 3 rodzajów broni.

LEON BLUM premier rządu francuskiego

Francja jest krajem, który po zawierusze wojennej, mozołnie i z wielkim rozkładem poszukuje swej właściwej drogi i oblicza politycznego. Obywatel francuski niestety chyba nie miał tyle okazji do wypowiedzenia się na kartkach wyborczych czy w referendum ludowym. Trzykrotnie głosowanie w referendum i takież wyborów świadczy doskonale o tym, że Francja na przełomie swych dziejów między Trzecią i Czwartą Republiką, chce utrzymać linię demokracji integralnej. Przeważając walczył o demokrację miał już szereg momentów, akcentujących zdrowy rozsądek polityczny i troskę o poszanowanie wolności i praw obywatela. Pierwszym krytycznym okresem dla Francji były rządy gen. De Gaulle'a. Zanośli się na to, że general, którego mit urosł w oczach francuskiego drobnomiejscowca, zaprowadził we Francji rządy autokratyczne, o których do tej pory marzy w osamotnieniu. Jednak francuska lewica nie dopuściła do głosu prawidłowego generała. Skończyło się na rezygnacji i kilku patonalnych przemianach, wygłaszanych tonem katolickim. Po rezygnacji De Gaulle'a, przyszedł okres długiego i ciemnego projektu dwukonstytucyjnego. Zdzawoło się, że Francja wejdzie na drogę nieograniczonego władztwa izby ustawodawczej parlamentu. Projekt zredagowany po tej linii został jednak odrzucony w referendum. Przejmujący Francus, znany ze

swej przeczoności, przeklął się zbyt radykalnie zmiany. W drugim projekcie doszło do kompromisu między lewicą, a umiarkowanymi z M.R.P. I w tym wypadku jedynym wyjściem uzyskał znikomą większość w drugim referendum. Przebieg tych głosowań był jakby objawem falowania opinii ludności francuskiej, które doprowadziło do kompromisu.

POLITYKA POMOSTU

Odzierwiadaniem tych „wabian” wewnętrznych była zagraniczna polityka „francuskiej”, która najwyraźniej odbijała się w Wielkiej Brytanii. Francja nie poszła ani na „Wschód” ani na „Zachód”, starała się przez cały czas być mediatorem pomiędzy polityką Związku Radzieckiego a Anglosasami, pomostem między dwoma odmiennymi koncepcjami polityki światowej.

Po okresie krzepnięcia i przewiorum politycznego we Francji uchwalono narzecznie nową konstytucję, wybrano parlament i przystąpiono do wyboru nowego szefa rządu.

UKŁAD TRÓJPARTYJNY

Na le wewnątrznych „wabian” politycznych, układ trójpartyjny: komunistki — socjalistki — republikanie ludowi — był wynikiem dążenia do kompromisu, do równowagi sił. Rząd Bidault był więc rządem koalicyjnym najładniej

szczyt partii politycznych. Nie miał on wyraźnego oblicza ani ekstremistycznej linii swej polityki.

W ostatnich wyborach do parlamentu układ ten zachwiał się jednak poważnie. Z jednej strony komunistki rozszerziły swoje siły, na drugie skrzydło natomiast prawica, która do tej pory vegetowała z kilkoma mandatami, podniosła głowę i w tej chwili zajmuje już poważną ilość krzeseł.

W wyniku tego nowego układu na dwóch skrzydłach powstała koncepcja stworzenia rządu lewicowego z komunistami i socjalistami lub prawicowego opartego o M.R.P. i prawicę.

Komunistki wysunęły hasło: Thorez ale bez Thoreza. — prawica: Bidault ale bez Thoreza.

KRYZYS GABINETOWY

W wyniku różnicy tych poglądów powstał kryzys. Kandydat Thoreza nie przeszedł. Jednocześnie upadła koncepcja stworzenia rządu lewicowego. Spowodowały to fermenty, jakie od dawna już powstały w S.F.I.O. Socjalistki, którzy stoją na prawym skrzydle swej partii, nie głosowali za Thoremem.

Bidault — jako kandydat M.R.P. uzyskał bardzo małą ilość głosów. Powstała sytuacja, która groziła przetrzymaniem kryzysu. Francja to w chwili obecnej nie stać. Ma ona do rozwiązania wiele ciężkich problemów gospodarczych i kolonialnych — ale przede wszystkim stoi w przedmiotu rozstrzygnięcia sprawy niemieckiej. Francja i jej rząd w tych decydujących momentach musi stać silnie i solidarnie, aby w marcu w Moskwie przeprowadzić swe zdania w stosunku do Niemiec.

AUTORYTET BLUMA

Jak zwykle w takich wypadkach szuka się człowieka, który swym autorytetem potrafi załagodzić partyjne gry i nieporozumienia. Człowiekiem tym okazał się przywódcą francuskiej socjalistów, Leon Blum. Używał on w głosowaniu przytaczającą większość — świadcząc o zaufaniu, jakim obdarzają go wszystkie ugrupowania polityczne. Jego szlachetne i humanistyczne podejście do zagadnień społecznych, zawziętość w chwili decydującej o wybraniu go na premiera Frañcji.

RZĄD ZŁOŻONY TYLKO Z SOCJALISTÓW

Spodiewano się, że Blum, jako człowiek zaufania utworzył rząd koalicyjny, o wielkim wachlarzu partyjnym. Tymczasem napotkał on na wielkie trudności w uzgodnieniu poglądów M.R.P., komunistów i lewicy Unii Republikańskiej przy rozdziale te ministerialnych. Stanął więc przed alternatywą zrezygnowania z powierzonego mu zadania lub stworzenia rządu ze swych towarzyszy partyjnych. Wobec nagłej konieczności rozwiązania trybunału rządowego, wybrał ostatnią możliwość i utworzył rząd socjalistyczny. Będzie to gabinet mniejszości operujący się w Zgromadzeniu Narodowym na poparcie komunistów i pewnej części M.R.P.

Wobec takiego rządu socjalistycznego jest wielkim sukcesem socjalistów francuskich. Świadczy on, że posiadają oni zaufanie odmiennych odciałów politycznych.

Jednocześnie jednak trzeba stwierdzić, że gabinet ten ma charakter prowizoryczny i potrwta jedynie do wyboru prezydenta Republiki.

Zawzięte walki w Tracji Zachodniej Partyzanci greccy i wojska rządowe nad Didimotikon

ATENY. Według doniesień prasy, w trzech miesiącach na wysokość terytorium północnego, wysuniętego na północny wschód między Turcją a Bułgarią, rozgorzały walki między wojskami rządowymi a partyzantami.

Bułgarska wioska Ortakioi, znajdująca się tuż przy granicy greckiej, pali się od przypadkowych pocisków, które padły w czasie walki, toczące się w sąsiedztwie po stronie Grecji.

Według doniesień głównej kwatery armii w Komotini, walki toczą się na północ i południe od Didimotikon. Bardziej na północ, po 14-dniowej walce w śniegach w wiosce Crysphili zabito 20 partyzantów i wzięto większą ich liczbę do niewoli.

Zastępa prezydenta, Syntakona i 3 innych ministrów mają udać się na inspekcję do Macedonii i do Zachodniej Tracji.

Co to jest radiofonia przewodowa?

Kilka uwag o nowym sposobie słuchania radia

Jak wiadomo, w Polsce przed wojną działało szereg silnych stacji nadawczych Polskiego Radia, ze stacją Warszawa-Raszyn na czele. Radiostacje te pokrywały całym zasięgiem całe terytorium Państwa, umożliwiając wszędzie odbiór programów Polskiego Radia na dektektor i słuchawkę.

Wskutek wojny, wszystkie prawie radiostacje polskie uległy zniszczeniu i dziś zastąpione zostały nowymi i mocny na całym świecie, umożliwiając jednak na całym terytorium Państwa odbiór na odbiornik lampowy.

Cóż ma za tym zbroń amatori radia, pozabawiony dziś możliwości zainstalowania takiego odbiornika i słuchania stacji polskich na słuchawkę?

Odpowiedź jest bardzo pocieszająca: oto przedwojenny „dektektorowicz” i każdy w ogóle obywatel może słuchać stacji polskich na słuchawkę. Wskutek działań wojennych i celowej niszczytelnej pracy okupanta niemieckiego uległ zagładzie polski przemysł radiotechniczny. Odbudowa fabryk i zakładów, produkujących sprzęt radiowy jest już w toku, a nawet w niektórych zakładach posiadających ważne znaczenie dla potrzeb państwowych, osiągnął już wysoki poziom produkcji. Jednakowoż z powodu trudności surowcowych, technicznych i innych nie można spodziewać się, aby przemysł radiotechniczny mógł w ciągu najbliższych lat zapotrządzić szerokie masy ludności w odbiorniki radiowe dla celów prywatnych.

Wprawdzie, zamian za milion odbiorników, zrabowanych nam przez hitlerowców,

powinniśmy otrzymać pewną ilość odbiorników niemieckich, tytułem odszkodowań wojennych, jednakże trudno się spodziewać w tym względzie, w dodatku niezbyt pewnego, można było zaspokoić głód radia wśród ludności polskiej.

Wobec tych trudności, tak jak i w wielu innych wypadkach z pomocą przychodzi nam postęp techniki. Już w pierwszych latach rozwoju radia stosowano przełączenie dwóch, trzech i więcej głośników do jednego odbiornika. Bardziej przedsięwzięcia radiomatorzy i technicy próbowali przyłączyć do jednego odbiornika kilka głośników rozmieszczonych w odległości nawet kilkuset metrów od odbiornika, te pierwsze próby doprowadziły z biegiem lat do stosowania zasilania dużych ilości głośników z jednego źródła.

Fabryki sprzętu radiotechnicznego oczywiście zainteresowali się otwierającymi się nowymi możliwościami zbytu. Prace laboratoryjne fabrycznych doprowadziły do wyprodukowania sprzętu specjalnie nadającego się dla tego rodzaju przekazywania programów radiowych i wkrótce powstał cały nowy dział radiotechniki nazwany radiofonia przewodowa.

Na długo przed ostatnią wojną znalazła radiofonia przewodowa szerokie zastosowanie we wszystkich prawie krajach. Radiofonia przewodowa cieszyła się uznaniem i powodzeniem przede wszystkim w krajach o wysokim uprzemysłowieniu, a więc np. w Stanach Zjednoczonych A. P., w Szwecji, w Szwajcarii i w R. Radzieckim. Ale i w innych krajach, choć w mniejszym stopniu,

radiofonia przewodowa znalazła zastosowanie dzięki oczywiście wyższości nad odbiornikiem na dektektor i słuchawkę.

Polskie Radio również przystąpiło do budowy urządzeń radiofonia przewodowej na terenie całego kraju i dziś dzięki temu, czy mieszkańcy miast i wal korzysta z sieci radiofonicznej.

Porównaniu z dalszym systemem jak radiofonia przewodowa dla abonenta o tyle korzystniejsza jest, że zamiast odbioru na słuchawkę, zapewnia odbiór na głośnik. Ciepła ta, wraz z siecią, zwaną popularnie radiowziewni obsługiwana jest przez cały personel techniczny Polskiego Radia, który dba o jak najlepszy odbiór stacji polskich, umożliwiając tym samym abonentowi od wszelkich kłopotów, przez włączania i wyłączania głośnika mieszkaniowego, zalecając mu przy tym, jak należy używać wszelkich urządzeń aparatu, w szczególności odbiorników najwyższej klasy, zapewnia abonentów pierwszorzędny odbiór audycji.

Radiowziewni obsługiwane mogą, zależnie od rozbudowy linii swoich, t. j. sieci radiofonicznej, całe miasta, grupy wsi, a nawet mniejsze powiaty w całości włączyć do sieci. Wskazanie kosztów budowy radiowziewni (które jednak nie obciążają abonentów), Polskie Radio może budować radiowziewni wszędzie tam, gdzie jest możliwość zgłoszenia się około 1000 abonentów w ciągu 1947 roku.

Obok inicjatywy własnej, Polskie Radio oczekuje jednak w pierwszym rzędzie inicjatywy społecznej. Budowa radiowziewni przede wszystkim w tych wsiach, miastach i osiedlach, gdzie miejscowe społeczeństwo wyraża odpowiednie życzenie w tym kierunku.

Dla małych wiosek, kolonij fabrycznych itp. opracowało Polskie Radio tzw. urządzenia zbiorowego słuchania. Urządzenia te nie przeznaczono do obsługi od 20 do 40 głośników mieszkaniowych, może być zainstalowane na zamówienie słuchaczy za wzrost kosztów odbiornika. Urządzenia zbiorowe obsługiwane przez samych abonentów; Polskie Radio zapewnia jedynie stałą pomoc techniczną i rzadko potrzebny nadzór nadadź urządzenia zbiorowego dla fabryk, kolonii robotniczych i miast wiosek, które z powodu zbyt wielkiej odległości od najbliższego radiowziewni nie mogą być przyłączone do sieci radiowziewni.

Dla instalacji urządzeń zbiorowego słuchania należy zwrócić się do najbliższego radiowziewni lub wprost do Dyrekcji Okręgowego Polskiego Radia we Wrocławiu.

Jak widać z powyższego, możliwości, jakie daje technika są ogromne i jak największe nawet szkody wojenne dadzą się na naprawić. W niedługim już czasie ilość słuchaczy radiostacji polskich, szczególnie przyrost stan przedwojenny, wziętą do t. j. dektektorowicze za słuchawkami, ale każdy będzie korzystał z odbioru na głośnik.

Niepoprawni kupcy

Komisja Specjalna w obronie szarego człowieka

Od kilku dni na terenie naszego miasta trwa akcja kontroli cen na artykuły spożywcze. Komisja Specjalna walczą z nieuczciwymi handlowcami, którzy w sposób nieuczciwy zyskują na artykuły pierwszej potrzeby, ekokami, które są mierzonych ludzi, otrzymujących stałe wynagrodzenie za swą pracę i na-taj podstawie regulujących swoje wydatki codzienne.

W dnach 14, 16 i 17 grudnia skontrolowano 100 sklepów spożywczych. Spisano 99 protokołów karnych. Jeden, dostawnie jeden sklep, a mianowicie Petkunas Jadwigi przy ul. Świdnickiej 32 był w porządku. Pozostałych kłopotów albo skierowano do postępowania karnoadministracyjnego, albo zastosowano areszt bezwzględny.

I tak osadzono w więzieniu przy ul. Kłepkowskiej: Komar Genowefę, w sklepie spół. przy ul. Pomorska 16; Tomaszewską Zofię — ul. Kłepkowska 20; Schumacher Joanna — ul. Mikołaja 14; Perzacka Władysława — ul. Mikołaja 59; Jasińska Leokadia — ul. J. K. Prowieźnic 113; Myśliwiec Marię — ul. Mała-chocka 25; Kalfiskiego Mariana — ul. Curie-Skłodowskiej 49; Rurek Marię — ul. Świdnicka 54; Gos Zygmunta — ul. Poniatowskiego 11; Antoszczyna Piotra — ul. Henryka Pobornego 9; Opatowskiego Stanisława — ul. Kłepkowska 46.

W toku akcji prowadzonej z dużym nakładem pracy przy udziale Brygady Ochrony Skarbowej przy Okręgowym Inspektoracie Ochrony Skarbowej oraz czynnika społecznego okazało się, że kupcy nie chcą stosować się do cenników urzędowych, ustalonych przy udziale ich własnych przedstawicieli. Pogoń za zyskiem, obywatelnym kosztem wszystkich pozostałych obywateli — jest ich dewiza!

Walkę z tym objawem musi prowadzić całe społeczeństwo. Nie płacić więcej, niż przewiduje cennik oficjalny. Interesować się tym cennikiem i pilnować, by był przestrzegany. Thumaczenia o wysokich cenach, zgłaszanie przez hurtowników, nie mogą być uwzględniane. Detalści nie powinni bowiem ich płacić, a hurtownicy hurtowników wskazywać właściwym władzom!

Komisja Specjalna będzie wszystkich kupców nieprzeznaczających cen uznawać za szkodników gospodarczych i stosować do nich Obór Pracy Przymusowej od 3 miesięcy do 2 lat. Żaden kupiec nie może thumaczyć się niezgodnością cennika, względnie nieobecnością właściciela sklepu w chwili kontroli. Cenniki są podawane przez Zarząd Miejski Wydziału Aprobacji do publicznej wiadomości, a osoba postawiona przez kupca w sklepie i sprzedająca winna być dokładnie obeznana z ceną artykułu, który sprzedaje. (B)

Głos prasy nie ma bez echa

Z dużą satysfakcją możemy donosić naszym Czytelnikom o poruszeniu na łamach naszego pisma zagadnienia czy to w formie nadsyłanych do nas listów do redakcji czy też artykułów własnych znajdujących oczekiwany odzew w właściwych władzach.

W ostatnim tygodniu otrzymaliśmy dwa pisma w następstwie podanych przez nas wiadomości.

W pierwszym z nich w związku z zamieszczonym przez nas listem do redakcji Urząd Wojewódzki Wydział Administracyjny i prosi o podanie adresu Niemki, która została zbyt pochopnie zrehabilitowana i obecnie zachowuje się w spo-

sób obrażający uczucia narodowe Polaków.

Jej adres: Klara Zeldner, Miedzyzlesie, pow. Bystrzyca, ul. Przedmieście Nr. 3. Drugi list dotyczy telefonatu z dn. 10 bm. w którym podawaliśmy, że 80 letnia starszuszka napotyka na poważne trudności przy uzyskaniu emerytury.

W związku z tym otrzymaliśmy pismo z Biura Personalnego DOKP we Wrocławiu z prośbą o podanie nazwiska zainteresowanej celem: „przynajmniej jej czy też zwolnienia wypłaty zaopatrzenia wódowego”.

Starszuszka ta nazywa się Helena Bałary, a zamieszkuje w Klecniech pod Wrocławiem.

KACIK // mody

W załączonych rysunkach podajemy dwa francuskie modele sukienki z zimowych. Model pierwszy lżejszy, uszyty z wełny nie kraty w ten sposób, że układ kraty różnokierunkowo stanowi już sam przez się ozdobę płaszcza. Charakterystyczną cechą paska są przybrania w kształcie szkieł przy kieszeniach i karku. Kolnierzy pokryty futrem. Płaszczy drugi kombinowany a wełny jasnobrązowej z nu-

triami. Pałeczenie bardzo efektowne i praktyczne. Relewy, karczki, szrodek prosto i trójką do pasa z tyłu stanowią futerko, reszta zrobiona z materiału; dół płaszcza ma linie bardzo falisty; czapeczka wykonana również z futerka. Czołochi róbki nadszywane miłe uszkiem.

Na model trzeci podajemy narskie ubranie dla dziecka. Nie ma nic bardziej praktycznego przy wszelkich zabawach i sportach na śnieżnym powietrzu w okresie zimowym ponad narski komplecik dla naszych pociech. Rękawice wełniane z chodzą na rękaw, grube skarpetki obiskają spodnie i zabezpieczają przed dostaniem się śniegu pod ubranie, co często się zdarza przy innym rodzaju ubrania. Wiatroochłonna z karczkiem zapięta od szyi do pasa na blyskawiczny zamek i kiesionki zapinane na guziki.

Osiągnięcia Dolnośląskiego Zjednoczenia Przemysłu Celulozowo-Papierniczego

Jednym z większych zjednoczeń na Ziemiach Odzyskanych jest Dolnośląskie Zjednoczenie Przemysłu Celulozowo-Papierniczego.

Obejmuje ono 22 zakłady przemysłowe, w tym 12 fabryk produkcyjnych, 2 fabryki przetwórcze (tekstury falistej i torbek) i 8 ścieralni oraz 11 fabryk nieczynnych, z których 3 zostaną uruchomione z wiosną roku przyszłego. Wszystkie te 33 zakłady przemysłowe mieszczą się na terenie 12-tu powiatów Śląska Dolnego.

Zjednoczenie Przemysłu Celulozowo-Papierniczego powstało w pierwszych dniach lipca 1945 r. Początek był trudny, bo nie było ludzi fachowych do pracy, nie było transportu, urządzenia fabryczne były mniej lub więcej uszkodzone, ale była wśród organizatorów tego przemysłu chęć szczerą pokonania wszystkich trudności i szybkiego uruchomienia placówek. Rozpoczęła się produkcja. Na początku skromna, a dzisiaj doszła już do ogromnych rozmiarów. Obecnie w fabrykach Zjednoczenia produkuje się: wysokogatunkowy papier pisemny bezdrzewny i drzewny, sełstrowy, wibulki kwiatową i pakową, papier drukowy, maszynowy, przebitkowy, kopertowy, papeterny, pakowy od wysokiach do tanich gatunków, biały i kolorowy, kartony jedno i wielowarstwowe, teksturę twardą, szarą, białą drzewną surową, pappe i towary gąbkowe, mitycową oraz miążgę drzewną, na potrzeby własnych fabryk.

A oto wyniki pracy Inżynierów i robotników Zjednoczenia: we wrześniu 1945 r. uruchomionych zakładów było 5. W styczniu 1946 r. — 11. W październiku br. — 22.

Kopalnie glinki koalinowej

Ceramika bolesławska wyrabiana z miejscowego surowca gliny koalinowej cieszyła się od dawna sławą w całej Europie. Zakłady ceramiczne Bolesławca są gotowe do produkcji, lecz nie posiadają w tej chwili materiału. Trzyście kopalń gliny, istniejących w powiecie bolesławskim i osiem kopalń w powiecie łowickim stały dotąd bezczynnie, choć są wszystkie urządzenia i warunki do ich uruchomienia. Brak tylko górników.

Porozumienie tych kopalń nadal w stanie bezczynnym powoduje duże straty materialne, gdyż idzie w zapomnienie nie tylko produkcja ceramicznej, ale niszczącej urządzenia kopalniane. Należy szybko pomyśleć o pełnym wykorzystaniu tak cennego surowca, jakim jest glina.

zaś produkcja miesięczna we wrześniu 45 r. wyniosła 172,9 t. W styczniu 1946 r. — 1325 tony a w październiku br. już 3000 t.

Na inwestycje i odbudowę zakładów Zjednoczenia za czas od lipca 1945 r. do 31 sierpnia 1946 r. włożono z góry 20.000.000 zł.

Dolnośląskie Zjednoczenie Przemysłu Celulozowo-Papierniczego otrzymało ostatnio zapytania w sprawie sprzedaży fabrykatów do Holandii, Danii i Australii.

Z Jarkiewicz

z życia Polskiej Partii Socjalistycznej

Zebrań aktywu PPS i PPR we Wrocławiu

W sobotę, dnia 21 grudnia o godz. 16 w sali Domu-Kultury przy ul. Koliątka 32 odbył się wspólne zebranie aktywu PPS i PPR w związku z podpisaniem umowy o jedności działania. — Wszyscy towarzyszy zwrócił się do jak najliczniejszego stawienia się.

Bystrzyca

Bardzo żywą działalność przejawia PPS na terenie gminy Miedzyzlesie.

Praca nie tylko przejawia się w samej partii, ale dociera także do wszystkich dziedzin życia tutejszego społeczeństwa.

Już w 1945 r. z inicjatywy kilku socjalistów z tow. Kusidmrem Janem na czele — zawiązuje się pierwsze Koło PPS w gromadzie Bobrza.

Jak zwykle, początek pracy był niezwykle ciężki. Jednak nie zrażają się żadnymi trudnościami — pierwsi pionierzy na tych terenach — postanowili za wszelką cenę zdobyć tutejsze społeczeństwo do socjalizmu.

Cała akcja skupiała się na tym, by zyskać jak największą ilość członków i wychowywać ich w duchu prawdziwego, polskiego socjalizmu, a praca swą zdobyć serca osadników.

Oto warunki pracy: teren górzysty, gromady oddalone od siebie o dziesiątki kilometrów — nowi ludzie — przeważnie osadnicy przybyli z Bugu, z „biru”, w większości wypadków — osadnicy biedni, obranczeni liczną rodziną. Ich początkowa nieufność do wszystkich co nowe, nie pozwoliła tym, którzy rozpo-

z od dopływu prądu. W wypadku osłabienia mocy prądu woda może nie dobieść do każdego mieszkańca, może nastąpić również ograniczenie ilości wody.

Kierownik techniczny gazociągów — „Dalgaz”:

„W tej chwili gaz jest słaby z powodu tego, że nieczynne są dwie koksownie w Wałbrzychu. W przeciągu kilku dni spodziewamy się, że gaz otrzyma odpowiednią moc, tj. taką, jaką miał poprzednio.”

Ekspozytura Transportowa w Jeleniej Górze

JELEŃSKA GÓRA. Dążąc do dalszego ulepszenia transportu Ziemi Odzyskanych, uruchomiono tu Ekspozyturę Okr. Działu Transportowego „Spółem”, która rozpoczyna już swoją działalność.

Terytorialny zakres działania Ekspozytury obejmuje 10 powiatów woj. dolnośląskiego, a mianowicie: Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra, Kamiennogóra, Bolesławiec, Lwówek, Lubiąż, Zgorzelec, Jawor i Złotoryja.

Ekspozytura ta w dużym stopniu odejści Działu Transp. we Wrocławiu, a jednocześnie przyczyni się do szybkiego i sprawniejszego transportu, co równa się z punktualnym zapewnieniem ludności wyżej wymienionych powiatów.

Ekspozytura jest organem podległym Kierownictwu Okr. Dz. Transport. i uprawniona jest do spełnienia zadań z zakresu transportu kolejowego i samochoodowego, tj. rozprawienia według rozdzielnika Ministerstwa Aprobacji i Handlu towarów UNRRA, wyrobów PMS, jak i wyrobów tekstylnych.

L. Zgud.

Samobójstwa

JELEŃSKA GÓRA (Jz). We wsi Raszyce powiósł się obok kostnicy na cmentarzu 78-letni Herman Zirkler.

Drugie samobójstwo miało miejsce w Chojnach. Tu powiósł się w szopie koło domu kłaszd rzym.-kat. Niemiec Georg Renschke od 2-ch lat poważnie chory.

czeli swą pracę, do szybkiego pozyskania ich serc dla sprawy PPS.

W takich to warunkach rozpoczęto pracę. I gdyby nie silny duchem i gładką silną wiarą w każde zwycięstwo dla socjalizmu polskiego, nie osiągnięto by takich rezultatów w pracy polityczno-społecznej na tych terenach.

Pierwsze Koło PPS w gromadzie Bobrza stało się jakby źródłem, z którego czerpali siły ci, którzy stawiali swe pierwsze kroki na drodze do socjalizmu.

Koło PPS w Bobrzy, w krótkim czasie, wyszkoliło następ aktywników, którzy przez długie miesiące, prawie, że codziennie, byli w terenie, zdobywając coraz to więcej zwolenników, sympatyków i członków dla PPS.

I w ten sposób powstały Koła PPS w gromadach: Zymnikowie, Hajnowce, Michalowicach, Szkolowie, Kociuszkowice, Kamiennym Potoku, Różance, Marcinówce, Lipowie i w Jodłowie, a dalsze gromady, jak: Piękna, Główny Potok, Czarny Strumień, Lesca, Niszwka, Pisary — przygotowane są do utworzenia na swoich terenach nowych Kół PPS.

Działalność PPS na terenie gminy Miedzyzlesie skupia pod swoim zwierzaniem przeszło 400 członków nie licząc zwolenników i sympatyków.

Kadry PPS codziennie powiększają się o nowych wyznawców polskiego socjalizmu.

W innych dziedzinach życia społecznego są także poważne sukcesy.

Przed wszystkim zarządem gminy Miedzyzlesie to przeważnie wyrobów tutejszych, którzy swą mroźną pracą, takżym zwierzaniem interesantów-osadników oraz niezwykłym poświęceniem się w pracy dla dobra mieszkańców gminy, zdobyło wielką sympatię społeczeństwa.

W góry, w lasy jedź na wczasy
Przyjemnie, wygodnie i tanio spędzisz wycieczki

W PENSJONACIE

położonym w malowniczej okolicy w Janowicach pod Jelenią Górą, kuracyjny klimat dla płucnych i idealny wypocinek dla nerwowych. Turystyka, sport narciarski i tyżwiarski. Pensjonat zapewnia dobrą codzienną utrzymywanie.

Zamawianie pokoi i informacje Janowice Wielkie 133 k/Jeleniej Góry. Tel. 130.

Komisje szacunkowe posiadają legitymacje

Komisje Szacunkowe nieruchomości ponownie pracują już w terenie. Praca ich ma ułatwić mieszkańcom nabycie miaręk pomiarowych i przycygnąć się wydatki do stabilizacji stosunków na terenie Z. O.

Nikt nie pragnie jednak, ażeby sam fakt istnienia Komisji Szacunkowych umożliwiał łatwy zarobek nieuczciwym spekulantom, którzy wykorzystują sprytnie każdą możliwość zdołającego zarobku. Fakty takie miały już miejsce odnośnie wspomnianych Komisji.

Mianowicie nieznani osobnicy zgłaszają się do właścicieli mieszkań i podając się za

członków „Komisji” obiecują bądź niskie oszacowanie ruchomości, bądź zaniżenie cenistych przedmiotów za „pewnym wynagrodzeniem”.

Obó ostrzegamy wszystkich łatwowiernych mieszkańców, że „komisje” takie są nielegalne. Najlepszym sprawdzianem legalności Komisji jest posiadanie przez nią oryginalnych formularzy drukowanych danego miaręk. Poza tym członkowie Komisji są obowiązani do wylegitymowania się dowodem Urzędu Likwidacyjnego, Izby Rzemieślniczej, OK ZZ lub Miejskiej Rady Narodowej.

Kronika sportowa

**TURNIER PING-PONGOWY
W JELENIEJ GÓRZE**

JELENIA GÓRA: Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Chemicznego zorganizował w Jeleniej Górze turniej ping-pongowy. Rozgrywkami odbyły się w sobotę i niedzielę w sali Związku Zawodowego. Do walki o pierwsze miejsce stanęło 20-tu zawodników z 8-miu zakładów należących do przemysłu chemicznego. Porzeczności walki wykazały zupełnie dobre przygotowanie, niezłą technikę, a co najważniejsze — ambicję zawodników. W wyniku walk pierwsze miejsce zdobył Tartamus — huta szkła Józefiny, drugie miejsce: Sikorski, fabryka papieru Pilchowice, trzecie miejsce: Ryś — Józefiny i czwarte miejsce: Salewski — Pow. Rada Zw. Zaw. Zwycięzca turnieju otrzymał puchar na własność; drugo największą ilość punktów i piękny puchar kryształowy (przechodni) zdobyła huta szkła Józefiny w Szklarskiej Porębie.

ZZPPCh poszedł we właściwym kierunku i pokazał w jaki sposób wychowuje swych młodych członków. Przykład godny naśladowania. Wydział Młodzieżowy Zw. Zaw. Prac. Przem. Chem. ma nadzieję, że odpowiednie czynnik wspomaga jego wysiłki w pracy nad podniesieniem kultury i reżymu członków Związku.

Z. Jarkiewicz

MECZ PING-PONGOWY

ZKS Wałbrzych — „Zaplon” Jelenia Góra

Jelenia Góra. W meczu towarzyskim w ping-pongu rozegranym pomiędzy ZKS Wałbrzych i KS „Zaplon” Jelenia Góra, zwyciężył ZKS Wałbrzych, w stosunku 8:1. Honorowy punkt dla „Zaplona” zdobył po ładnej, trzysetowej walce (17:21, 21:16, 21:7) Brożek.

Tabela mistrzostw klasy A

Po ostatnich rozgrywkach tabela mistrzostw klasy A przedstawia się w następujący sposób

Grupa I.

M.	Nazwa	Gier	Punkt.	Stos. bram.
1	Pafawag	8	14	96:9
2	C. P. N. Gaz	9	14	27:15
3	I. K. S.	9	13	33:13
4	Promien (Zary)	8	9	19:17
5	Odra	8	9	13:15
6	Barycz (Milli-z)	9	9	15:23
7	T. U. R. (Labis)	9	6	16:0
8	Burza	9	4	15:28
9	T. U. R. (Strzelin)	8	4	9:19
10	Milijny K. S.	7	2	8:20

Grupa II.

1	Victoria (Sobiecín)	9	15	27:9
2	Polonia (Swidnica)	8	13	37:6
3	Len (Wałbrzych)	8	10	34:16
4	T.U.R. (Jel. Góra)	7	8	18:13
5	Bielawianka (Biel.)	8	8	16:17
6	TUR (Kamienóg)	8	5	18:27
7	Ruch (Jel. Góra)	8	5	16:9
8	Lustrzanka (Wałb)	7	4	13:0
9	Gornik (Wałbrzych)	5	2	8:16
10	OMTUR (Wałb)	4	2	9:33

Ogłaszajcie się

— W —

„Naprzód Dolnośląskim”

KRONIKA m. Wrocławia

Grudzień
21
sobota

Dziś: Tomaszka Ap.
Jutro: 4 Adw. Zenona, Dem.
Długość dnia: od 8 godz. 5 min. do 7 godz. 43 min.

„PYGMALION” NA P. C. K.

Polski Czerwony Krzyż, Oddział Wrocław-Miasto, zakupił przedstawienie B. Shaw'a pt. „Pygmalion” z Janem Kurnakowiczem w roli Alfreda Boletole'a.

Przedstawienie odbędzie się w Teatrze Miejskim w sobotę 21 bm. o godz. 15.

Bilety są do nabycia w Referacie Propagandy Oddziału PCK przy ul. Mikołaja 78 III p. pokój nr 16. Dla członków PCK zniżka.

GWIAZDKA TPZ

Uroczystość „Gwiazdki” dla żołnierzy urządzana przez TPZ odbędzie się w dniu 29 bm.

o godzinie 14-tej, w sali reprezentacyjnej DOW Nr. 4.

Rozdane będą słodycze, książki i zabawki, przy pięknie udekorowanej sali, wspaniałym wodospadzie i ruchomej szopce.

WIGILIA W PCK

Polski Czerwony Krzyż Oddział Wrocław-Miasto zawiaduje podopiecznych PCK, że w poniedziałek, 23. 12. br. o godz. 12-tej urzadza Wigilię w stołówce Oddziału przy ul. Mikołaja 78/79.

ZW. ZAW. GASTRONOMIKÓW PRZECIW PIJANSTWU

Na odbytym ostatnio sejmie delegatów Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gastronomicznego - Hotelowego poruszono również niektóre sprawy dotyczące nagminnego pijanstwa wśród członków Związku.

Delegat z Krakowa ob. Michalec oświadczył, iż należy prowadzić bezwzględnie walkę z pijanstwem, które przeczło się wprost już w zwycięż.

Przedstawiciel Zarządu Głównego Związku z Warszawy ob. Berber zwał sebranych do tepienia wszelkich przejawów i wykrecoż się dodaje w końcu, iż pijanstwo należy tępić z całą stanowczością, a względem opornych stosować nawet wykluczenie ze Związku.

Komisja Propagandowa Daniny Narodowej

Z inicjatywy tow. Paszke Edwardsa, przewodniczącego Miejskiej Komisji Obywatelskiej Daniny Narodowej, działającej przy I Urzędzie Skarbowym we Wrocławiu, powołana została w dniu 15 grudnia 1946 r. Komisja Propagandowa Daniny Narodowej, której zadaniem będzie propagowanie wśród mieszkańców miasta daniny, oznaczenie nad tym, by nikt nie uchylił się od obywatelskiego obowiązku w tym względzie oraz kontrola terminowej wpłaty daniny.

Do współdziałania w pracy Komisji powołane zostały działające na terenie Wrocławia organizacje polityczne, gospodarsze, rolnicze i młodzieżowe.

Ze szczególnym uznaniem podkreślił zebrani fakt leznego przedstawiciela PPS, czym Partia zadokumentowała swoją gotowość do pracy w tak niezmiernie ważnej sprawie, jaką jest Danina Narodowa.

zgodzenia życia współczesnego społecznego gospodarczego politycznego nauk literatury sztuki

WIEDZA I ŻYCIE

mięsięcznik popularno-naukowy dobrowolny autorzy ciekawe i obfite treści liczne ilustracje

od 1926 r. wysuwają na szczele najpopularniejszych periodyków w Polsce prenumerata: kwart. zł 75, roczna zł 300 administracja: Warszawa, ul. Róż 7 - 37 konto PKO nr. 1-1490 łądojcie zeszytów okazowych!

Zebrań Dozorców i Administratorów

Zarząd Związku Zawodowego Dozorców i Administratorów Domów we Wrocławiu zawiadamia wszystkich członków, o Walnym Zebraniu, które się odbędzie dnia 29. 12. 1946 r. (w niedzielę) o godz. 9-tej rano w pierwszym terminie i o 9.30 w drugim terminie, w lokalu OKZZ, przy ul. Mazowieckiej 17, bez względu na ilość członków z następującym porządkiem dziennym:

1. Zgajenie Zebrania.
2. Sprawozdania Zw. Zaw. Doz. i Adm. Domów z działalności za minity okres.
3. Sprawozdania kasowe.
4. Sprawy wypłaty należnej prowizji od sum wypłaconych bezpośrednio do kasy Zarządu Nieruchomości Miejskich.
5. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
6. a) Wybór nowego Zarządu; b) Wybór Komisji Rewizyjnej; c) Wybór Sadu Koleżeńskiego.
7. Sprawy bieżące i wolne wnioski.

CENTRALA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Spółka z o. o. w Warszawie

Oddział we Wrocławiu

ul. Koźtąta 21 - tel. 266 i 541

podaje do wiadomości, że z uwagi na sporzadzenie remanentów, magazyny C.M.B. od dnia 27. XII. 46 r. do dnia 2 stycznia 1947 r.

będą nieczynne

Asygnaty na materiały budowlane, wydane przez Wrocławską Dyrekcję Odbudowy i przez Wydział Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego należy realizować do dnia 24 bm.

Dzisiaj RYBKĄ w restauracji „MONOPOL” pl. Wolności 2 (807)

Poszukujemy od zaraz uciążliwego dozorcę do warsztatów samochodowych i domu spółdzielni. Najchętniej żonatego.

Dajemy dobre wynagrodzenie, mieszkanie i możliwość prowadzenia maglowni.

Zgłoszenia: Spółdzielnia S.K.T. Wrocław, Plac Solny 9. (800)

APEL

Do odbiorców energii elektrycznej Okr. Dolnośląskiego

Z powodu przecięcia zakładów elektrycznych na terenie Okręgu Dolnośląskiego istnieje groźba całkowitego lub częściowego wyłączenia niektórych grup odbiorców w pewnych określonych godzinach.

Celem uniknięcia tej ewentualności wzywa się wszystkich odbiorców energii elektrycznej — zakłady przemysłowe, biura, mieszkania i sklepy — do ograniczenia zużycia energii elektrycznej w godzinach między 8 a 14 oraz między 16 a 19. W szczególności zabrania się wzywania grzejników elektrycznych do ogrzewania pomieszczeń i gotowania (piecyków, kucharek itp.) w wymienionych godzinach.

Odbiorcy nie stosujący się do powyższego ogłoszenia zostaną odłączeni od sieci elektrycznej i zupełnie pozbawieni dostawy energii elektrycznej.

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE OKRĘGU DOLNOŚLĄSKIEGO

CENTRALA PRODUKTÓW NAFTOWYCH

Oddział Wojewódzki Wrocław

zawiadamia, że przydziały i dyspozycje niewykorzystane do dnia 31 grudnia 1946 r. tracą ważność i nie będą pod żadnym warunkiem prolongowane.

Równocześnie podaje do wiadomości, że w dniach 2 i 3 stycznia 1947 r. biuro we Wrocławiu, Oddziały Rejonowe, i wszystkie składy będą nieczynne z powodu inwentaryzacji. (309)

Państwowa Fabryka Przemysłu Drzewnego Nr 25 w Bystrzycy pow. wrocławski, Dolny-Śląsk

Wykonuje zamówienia na różnego rodzaju skrzynki, wiórki — hutnicze oraz tarcie.

Ponieważ posiadamy na składzie koszyki lubiankowe na odpadki biurowe, pudełka do sera, pudełka suwakowe, patyczki do kiełbas, rolimpopsów itp. Zamówienia kierować bezpośrednio do (299)

Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego Okręgu Śląska Dolnego w Jeleniej Górze, ul. 3 Maja 63.

CENNIK

Zarząd Miejski m. Wrocławia Oddział Aprowizacji i Handlu podaje do publicznej wiadomości ceny maksymalne na artykuły wolnorynkowe ustalone na posiedzeniu Miejskiej Społecznej Komisji Cennikowej dnia 17. grudnia 1946 r. Cennik obowiązuje od dnia 19. grudnia 1946 r.

	Cena hurtowa	Cena detaliczna
Mak	1 kg 200 zł.	260 zł.
Masło śmietankowe	1 kg 525 zł.	580 zł.
Masło wiejskie	1 kg —	500 zł.
Twaróg (70% zawartości wody)	1 kg 50 zł.	70 zł.
Sery tuste:		
o zawartości 20% tłuszczu	1 kg 240 zł.	310 zł.
o zawartości 30% tłuszczu	1 kg 300 zł.	390 zł.
od 40% zawartości tłuszczu	1 kg 360 zł.	470 zł.
Sery specjalne:		
pełnotłuste opakowane	1 kg 380 zł.	490 zł.
Mleko pełne	1 litr —	35 zł.
Olej rzepkowy	1 litr. 340 zł.	380 zł.
Mydło		
45% zawartości tłuszczu	1 kg 350 zł.	420 zł.
60% zawartości tłuszczu	1 kg 400 zł.	480 zł.

Za Prezydenta Miasta (—) Józef Flot, Kierownik Oddz. Aprop. i Handlu

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 10 zł. za wyraz. Poszukiwania rodzin i pracy po 5 zł., reklamowe 15 zł. W tekście 25 zł., tustym drukiem 100% drożej. W numerach świątecznych 50% drożej. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Nekrologi i urzędowe — 15% rabatu. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Oddbito w Zakładach Graficznych Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza” we Wrocławiu, ul. Wierzbowa 30.